

[Damgaard.]

at den højtærede finansminister skal komme til tinget og bede om tilslutning til udskrivning af 100 mill. kr. i nye skatter — nye skatter er der ingen der ønsker; jeg gør det da slet ikke — og jeg har forstået, at det heller ikke er meningen. Den højtærede finansminister kan tage de 100 mill. kr. fra den særlige konto i nationalbanken; men også den form kan være betænkelig nok.

I lovforslaget står der, så vidt jeg kan læse det, intet om, at lånets provenu fortsat skal være bundet på en særlig konto i nationalbanken. Derfor vil jeg spørge den højtærede finansminister, om det er meningen, at disse 100 mill. kr. ikke mere skal være bundet i nationalbanken. Og hvis vi vedtager lovforslaget, sådan som det foreligger, kan den højtærede finansminister så overføre de 100 mill. kr. til foliokontoen i nationalbanken, som finansministeren kan trække på? Det spørgsmål vil jeg gerne have klaret, for hvis finansministeren kan det, bliver sagen en ganske anden og mere betænkelig for os.

Den begrundelse, som blev givet for optagelsen af 1948-lånet, kan vist ikke siges at være helt dækkende nu i 1958: at begrænse pengeregigheden og stimulere opsparingslysten. Hvad pengeregigheden angår, er det ikke mit indtryk, at den er særlig fremherskende i de landbokredse, hvor jeg færdes til daglig, tværtimod. Derimod kan der nok, også i dag, være grund til at fremme opsparingslysten hos dem, der har noget at spare op af. Om det foreliggende lovforslag så er det rigtige middel hertil, kan altid diskuteres. Forslaget har i alt fald den særlige fordel, at det går i bredden; alle kan komme med ved købet af disse 50 kroners obligationer. Det er efter min mening en god idé og har jo også været med til at gøre lånet populært.

Jeg skal i øvrigt ikke gå ind på enkeltheder; loven er jo prøvet i praksis, og den højtærede finansminister kan eventuelt i finansudvalget give os visse oplysninger om finansministeriets praktiske erfaringer om lånet i de forløbne 10 år. Jeg kan på venstres vegne anbefale lovforslaget til velvillig behandling under forudsætning af, at lånebeløbet stadig bliver bundet på den særlige konto i nationalbanken.

Poul Claussen: Præmieobligationslånet af 1948 forfalder, som skrevet står, den 20. juni og vil derfor i princippet være at tilbagebetale af staten, hvis der ikke foretages andet. Ved fremsættelsen af forlængelsesforslaget bemærkede den højtærede finansminister med noget, synes jeg, der lignede tilfredshed, at denne form for lån havde opnået betydelig popularitet. Dette udtryk er måske berettiget og i så fald forårsaget af, at den spillementalitet, som kendetegner visse mennesker i vort lille land, er afgørende; det er de mennesker, der med forventning ser hen til de halvårige roulet-spil om et ganske beskedent rentebeløb på 3½ pct. pro anno, som dette lån jo er behæftet med og også skal være det fremefter ifølge lovforslaget. Jeg indrømmer, at hvis det er en statsopgave at stimulere folkets spilletrang, er det en meget billig måde for staten at gøre det på; og jeg går ud fra, at den højtærede finansministers bemærkning, at gevinstudtrækning af mange betragtes som en fast institution i lighed med klasselotteriets, i disse kredse betragtes som et løfte om, at det, så vidt det står til den højtærede finansminister, skal blive bestående et godt stykke ud i fremtiden.

Der hører ikke megen regnekunst til at finde ud af, at den gevinstchance, man har i dette statslotteri, rent ud sagt er forsvindende lille. Hvor man i klasselotteriet kan tale om procenter for chance, må man her ned til promillerne og endda ned i en særdeles beskeden størrelsesorden. Derimod er der i en anden henseende, nemlig for kollektørerne, muligheder, om jeg så må udtrykke mig; her er chancerne betydelig større i præmieobligationslotteriet. Jeg tænker på de store annoncer, der før hver trækning fremkommer i dagspressen, og hvori private långivere tilbyder at udleje gevinstchancen på en præmieobligation formedelst 5 kr. Det er et rentefakast på ca. 20 pct. p. a. af den investerede kapital mod afgivelse af en efter min mening fuldstændig minimal gevinstchance. Det forekommer mig, at dette er en lidet pyntelig gevækst på en statslånstransaktion.

Da mit parti ikke er særlig villig til at stille nye lån til regeringens disposition, er det med adskillig betænkelighed, vi støtter det foreliggende lovforslag, men vi har i